

* Võite kasutada hüpoteetilise õpilase juhtumit, võib-olla midagi sellist, mis vastab Teie klassis esinevale käitumisprobleemile. Kui klass harjub ajapikku käitumise eesmärkide üle arutama, võite isegi lasta klassil analüüsida ühe endi hulka kuuluva õpilase käitumist, näiteks: "Paistab, et Karen segab pidevalt tundi. Huvitav, miks ta seda teeb." Samuti juhul, kui aitate klassil mõista, et laps, kes halvasti käitub, tunneb end heidutatuna, võite ütelda: "Tundub, et Raymond tunneb end siin õnnetuna. Mis te arvate, mida me saaksime ette võtta?"

Keskenduge arutlustes käitumise eesmärkidele!

Eesmärki, mis on teatavaks võetud, on võimalik läbi arutada ja muuta. Järelikult on hädavajalik, et õpilased teadvustaksid endale oma halva käitumise eesmärgi. Sel põhjusel peab õpetaja vältima spekulatsioonide käitumise oletatava põhjuse ümber ja keskendumata selle asemel käitumise eesmärgile.

"Õpetaja, Betty on vaesest perekonnast. Võib-olla ta sellepärast käitubki halvasti." Niisugune seletus ei kõlba, sest ta ei seleta, mida Betty oma käitumisega saavutada lootis, samuti ei pööra selline seletus tähelepanu faktile, et paljud vaeste vanemate lapsed käituvad väga eeskujultult.

Õpilased saavad üsna ruttu selgeks iseenda käitumise eesmärkide tuvastamise. Mõned õpilased võivad isegi vabatahtlikult õpetajale märku anda, et nad on avastanud oma käitumise eesmärgi, millest nad varem teadlikud ei olnud. See on juba iseenesest suur panus õpilaste vaimse tervise parandamiseks. Õpilased hakkavad aru saama, et nad on võimelised oma käitumismalle ise valima. Seelega oskavad nad ka paremini eeldada vastutust oma käitumise tagajärgede eest. Kui õpetajal või terapeutil õnnestub lapsele see elutarkus juba lapsepõlves selgeks õpetada, on väga vähe tõenäoline, et mõni terapeut seda talle hiljem õpetama peab.

Teised grupiarutluse kasutegurid

avalduvad niimel moel. Siin vaid mõned näited.

* Õpilased saavad grupiarutlustes osaleda kui võrdsed. Kui mõned lapsed tunnevad, et ei suuda anda oma panust akadeemiliste ülesannete lahendamisel, saab igaüks avaldada oma arvamust klassikogunemistel üles kerkiivate teemade arutamisel.

* Pearõhk on üksiksteise abistamisel, mitte üksiksteisega võistlemisel.

* Grupp toimib **väärtusi loova** jõuna. Õpilased liiguvad tõenäoliselt grupis populaarsete väärtushinnangute suunas. Kaaslaste väärtushinnangud avaldavad lastele suurt mõju. See kehtib eriti tugevalt teismeliste puhul. Klassidiskussioonidel on nii õpetajal kui ka õpilastel väärtushinnangute loomisel oma osa.

EKSLIKUD LÄHENEMISED LASTEGA TEGELMISEL

Põhimõtteliselt võib välja tuua kaks ekslikku lähenemist, mida vanemad ja õpetajad lastega suhtlemisel kasutavad. Üks neist on populamine või ülemäärane turvamine, teine allasuru-autokraatlik lähenemine. Peale selle, et õpetajad ja nõustajad õpivad aru saama, kuivõrd kasutud ning isegi kahjutuovad antud lähenemised on, võivad nad õppida ära tundma lapsi, kelle vanemad ei ole teadlikud sobivamatest lapse mõjutamise meetoditest. Sellistel puhkudel on sageli võimalik aidata vanematel individuaalselt või grupiviisi mõista, kuidas nad oma lapse raskustele kaasa aitavad.

(Nõustaja saab teha palju laste, õpetajate ja lapsevanemate heaks, kui haarab enda kätte initsiatiivi efektiivsemaid lapsekasvatusemeetodeid arutavate õpperühmade loomiseks. Sellised rühmad on osutunud tuhandetele lapsevanematele asendamatuks informatsiooniallikaks, julgustuseks ning toeks.)